COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

CBN-advies 2019/08 –Boekhoudkundige verwerking van crowdfunding

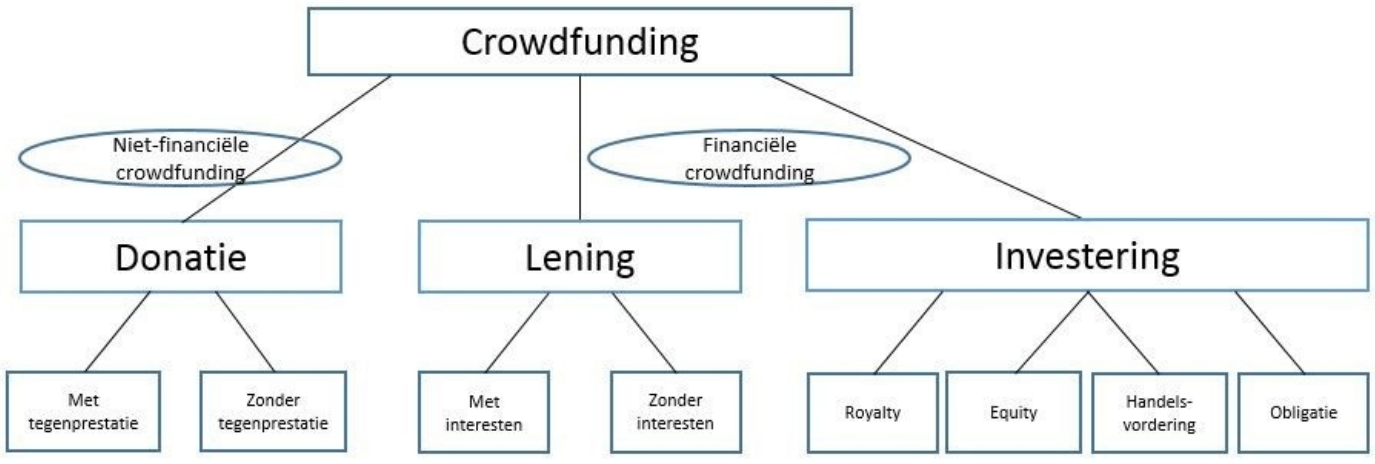
Advies van 3 juli 2019[1]

I. Inleiding
II. De verschillende types crowdfunding en de boekhoudkundige verwerking ervan9
A. Donatie
1. Donatie zonder tegenprestatie – Donation-based crowdfunding
2. Donatie met tegenprestatie – Reward-based/Pre-sales crowdfunding
B. Financiële lening – Lending-based crowdfunding
C. Financiële belegging
1. Invoice trading
2. Profit-sharing-based crowdfunding / Royalty crowdfunding
3. Investment crowdfunding (Equity-based / Security-based crowdfunding)
3.1. Uitgifte van aandelen a pari
3.2. Uitgifte van aandelen boven pari21
3.3. Uitgifte van obligaties
4. Participatory notes

I. Inleiding

1. Crowdfunding[2] (ook wel "publieksfinanciering" of "participatieve financiering" genoemd) bestaat erin een beroep te doen op het grote publiek (een investeerdersgemeenschap), via een interactieve website (een platform)[3] en het gebruik van sociale media, teneinde (1) gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten rond filantropie, kunst of cultuur, in het kader van een vereniging[4] of een onderneming[5], (2) startende ondernemingen te financieren of (3) bij te dragen tot het ontwikkelen van innovaties of groeiende ondernemingen[6].

2. Er kunnen verschillende soorten crowdfunding worden onderscheiden: donatie, lening en investering.

3. Het publiek kan een gift doen aan een project of een rechtspersoon (zonder tegenprestatie) of geld storten met het oog op het ontvangen van een tegenprestatie in natura (een exemplaar van het werk, een commercieel geschenk, enz.) die doorgaans minder waard is dan het gestorte bedrag[7].

4. Het publiek kan ook beslissen om in een onderneming te beleggen, hetzij via een lening, hetzij via een inbreng in kapitaal met het oog op het ontvangen van een eventuele winst[8]. Deze twee laatste categorieën maken deel uit van de "financiële crowdfunding" ("crowdinvesting"), waarbij een financiële tegenprestatie wordt aangeboden. Een verder onderscheid kan worden gemaakt naargelang de aard van de investering en tegenprestatie.

5. De Commissie vestigt de aandacht op het feit dat financiering via crowdfunding een risico vormt voor de investeerders. Deze campagnes zijn immers niet altijd een succes te noemen.
Indien het streefdoel van de financiering niet wordt bereikt (dit is het minimumbedrag dat bij het publiek moet worden opgehaald), wordt het geld dat tijdens de campagne opgehaald is, teruggegeven aan de investeerders.

Bovendien is de onderneming het platform in dat geval geen commissie (gelijk aan een percentage van het geïnvesteerde bedrag) verschuldigd. In regel is deze commissie slechts verschuldigd indien het minimumbedrag van de financiering bereikt wordt.

II. De verschillende types crowdfunding en de boekhoudkundige verwerking ervan[9]

A. Donatie

6. Historisch gezien vertegenwoordigt donatie de eerste vorm van crowdfunding. Het kan gaan om een zuivere gift, zonder tegenprestatie. De meest voorkomende vorm is echter de donatie met een niet-financiële tegenprestatie.

1. Donatie zonder tegenprestatie – Donation-based crowdfunding

7. Een zuivere donatie is een financiering waarvoor geen tegenprestatie wordt ontvangen, dan wel een geringe of symbolische tegenprestatie, of een tegenprestatie zonder verband met het gegeven bedrag, zoals reclame of imago (sponsoring). Deze vorm van crowdfunding kan als "crowd sponsoring" worden aangeduid. De donaties dienen als volgt te worden geboekt:

In hoofde van de begunstigde

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	764	Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		10.000

In hoofde van de investeerder

61	Diensten en diverse goederen			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

2. Donatie met tegenprestatie – Reward-based/Pre-sales crowdfunding

8. Bij dit type financiering bestaat de tegenprestatie dikwijls uit een product of dienst die werd of zal worden ontwikkeld dankzij de opgehaalde gelden. Ondernemers hebben op die manier de mogelijkheid om hun product te voorfinancieren door het te verkopen vooraleer het op de markt wordt gebracht.

Hetzelfde principe kan worden toegepast in de artistieke en culturele sector, waar de investeerder als tegenprestatie plaatsen voor voorstellingen ontvangt, of een exemplaar van het gerealiseerde kunstwerk[10].

Deze financieringswijze kan worden vergeleken met een gewone verkoop, en dient derhalve als volgt te worden geboekt:

In hoofde van de begunstigde

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	70	Omzet		10.000

In hoofde van de investeerder/koper

61	Diensten en diverse goederen			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

Indien het product of de dienst niet vóór het einde van het boekjaar is ontwikkeld, dan dient gebruik gemaakt te worden van de overlopende rekeningen.

In hoofde van de begunstigde
Jaar 1

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	70	Omzet		10.000
70	Omzet			10.000	
	aan	493	Over te dragen opbrengsten		10.000

Jaar 2

493	Over te dragen opbrengsten			10.000	
	aan	70	Omzet		10.000

In hoofde van de investeerder/koper
Jaar 1

61	Diensten en diverse goederen			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

490	Over te dragen kosten			10.000	
	aan	64/61	Andere bedrijfskosten / Diensten en diverse goederen		10.000

Jaar 2

61	Diensten en diverse goederen			10.000	
	aan	490	Over te dragen kosten		10.000

B. Financiële lening – Lending-based crowdfunding

9. Crowd lending is een alternatief voor bankfinanciering. Met deze vorm van crowdfunding worden investeerders uitgenodigd om een geldsom uit te lenen aan een onderneming of een particulier. Hierbij wordt een leningsovereenkomst opgesteld (al dan niet vergoed door interest), meestal volgens hetzelfde model voor alle investeerders[11].

Over het algemeen wordt een crowdfundingcampagne gecoördineerd door een platform: van de inzameling van geld tot de (eventuele) betaling van de interesten en de terugbetaling van het geleende kapitaal (door tussenkomst van een financiële instelling)[12].

10. De verrichting wordt op dezelfde manier als een gewone lening geboekt. Het terug te betalen bedrag wordt opgenomen aan de passiefzijde van de balans, op rekening 17 Schulden op meer dan één jaar, en de interesten moeten worden geboekt op rekening 65 Financiële kosten, en meer bepaald op rekening 650 Kosten van schulden.

In hoofde van de begunstigde
Ontvangst van het bedrag

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	174	Schulden op meer dan 1 jaar - Overige leningen		10.000

Jaarlijkse herclassificatie in functie van de looptijd

174	Schulden op meer dan 1 jaar - Overige leningen			1.000	
	aan	424	Overige leningen		1.000

Jaarlijkse terugbetaling (en eventuele betaling van de interesten)

424	Overige leningen			1.000	
6500	Interesten			100	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		1.100

In hoofde van de investeerder
Betaling van het bedrag

291	Vorderingen op meer dan 1 jaar - Overige vorderingen			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

Jaarlijkse herclassificatie in functie van de looptijd

416	Overige vorderingen – Diverse vorderingen			1.000	
	aan	291	Vorderingen op meer dan 1 jaar – Overige vorderingen		1.000

Jaarlijkse terugbetaling (en eventuele betaling van de interesten)

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			1.100	
	aan	416	Overige leningen		1.000
		759	Andere financiële opbrengsten		100

C. Financiële belegging

1. Invoice trading

11. Het gaat hier om verrichtingen waarbij investeerders handelsvorderingen kopen van een onderneming die haar liquide middelen wil verhogen. Dit is een vorm van factoring waarbij een onderneming een deel of het geheel van haar handelsvorderingen aan investeerders (factor) afstaat. Deze vordering is een individueel effect (met name wat betreft de debiteur en het bedrag) en niet gestandaardiseerd.

Er valt op te merken dat, in tegenstelling tot wat er gebeurt bij een klassiek factoringcontract, de factor geen enkele mogelijkheid heeft om de factuur terug te sturen naar de begunstigde onderneming in geval van niet-betaling door de debiteur.

De factor ontvangt een fee van de begunstigde onderneming als vergoeding voor zijn prestaties (onder andere het risico dat genomen is om de vordering op te halen). Deze fee is ook aan btw onderworpen.

12. De overdracht van de handelsvorderingen aan de factor wordt als volgt geboekt:

In hoofde van de begunstigde
Afsluiting van verkopen waarbij de vorderingen op de klanten ontstaan

400	Klanten			10.000	
	aan	700 tot 707	Verkopen en dienstprestaties		10.000

Betaling van de vordering door de factor

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			9.300	
6500	Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden			700	
	aan	400	Klanten		10.000

Voor het overige wordt er verwezen naar CBN-advies 2011/23 betreffende de boekhoudkundige verwerking van factoringovereenkomsten[13].

2. Profit-sharing-based crowdfunding / Royalty crowdfunding

13. De Commissie is van oordeel dat via dit type financiering de investeerder tegen de betaling van een bepaalde prijs, de investeerder een onlichamelijk roerend goed kan verwerven. De opbrengst van dat onlichamelijk roerend goed bestaat uit een deel van de toekomstige winst die het gefinancierde project zal opleveren. Deze vorm van crowdfunding wordt over het algemeen gebruikt bij artistieke projecten. De artiest draagt dan de vermogensrechten op het gefinancierde kunstwerk over aan de investeerders.

14. De Commissie wenst te benadrukken dat de boekhoudkundige verwerking in hoofde van de investeerder afhankelijk is van de specifieke aard van het project (of het nu gaat om een artistiek- of een bedrijfsproject). De betaalde bedragen zullen voor artistieke werken op rekening 21 Immateriële vaste activa worden geboekt en voor bedrijfsprojecten op rekening 28 Financiële vaste activa.

Er valt op te merken dat de Immateriële vaste activa[14] het voorwerp uitmaken van passende afschrijvingen (voor de immateriële vaste activa met een bepaalde levensduur) of waardeverminderingen (voor immateriële vaste activa met een onbepaalde levensduur) (zie advies 2012/13 – De boekhoudkundige verwerking van immateriële vaste activa). De financiële vaste activa[15] maken op hun beurt het voorwerp uit van waardeverminderingen.

15. De ontvangen bedragen worden in hoofde van de begunstigde aan de passiefzijde geboekt op rekening 11 Inbreng buiten kapitaal[16], ongeacht de aard van het project.

Voorbeeld 1 (contract waarin de overdracht van vermogensrechten geregeld wordt voor 5 jaar)

2019-2023

1. Betaling van de prijs

In hoofde van de begunstigde (artiest)

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	1109[17]	Beschikbare inbreng buiten kapitaal - Andere		10.000

In hoofde van de investeerder

2100	Immateriële vaste activa – Aanschaffingswaarde			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

2. Betaling van de opbrengst gecreëerd door het werk[18]

In hoofde van de begunstigde (artiest)

61	Diensten en diverse goederen			1.500	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		1.500

In hoofde van de investeerder

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			1.500	
	aan	74	Andere bedrijfsopbrengsten		1.500

3. Regularisering einde boekjaar

In hoofde van de investeerder

6301	Afschrijvingen op immateriële vaste activa			2.000	
	aan	2109	Immateriële vaste activa – Geboekte afschrijvingen		2.000

Voorbeeld 2 (contract waarin de overdracht van vermogensrechten geregeld wordt voor onbepaalde duur)

2019

1. Betaling van de prijs

In hoofde van de begunstigde (artiest)

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	1109	Beschikbare inbreng buiten kapitaal - Andere		10.000

In hoofde van de investeerder

2100	Immateriële vaste activa – Aanschaffingswaarde			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

2. Betaling van de opbrengst gecreëerd door het werk

In hoofde van de begunstigde (artiest)

61	Diensten en diverse goederen			500	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		500

In hoofde van de investeerder

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			500	
	aan	74	Andere bedrijfsopbrengsten		500

3. Regularisering einde boekjaar

In hoofde van de investeerder

6301	Afschrijvingen op immateriële vaste activa			2.000	
	aan	2109	Immateriële vaste activa – Geboekte afschrijvingen		2.000

2020

1. Betaling van de opbrengst gecreëerd door het werk

In hoofde van de begunstigde (artiest)

61	Diensten en diverse goederen			50	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		50

In hoofde van de investeerder

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			50	
	aan	74	Andere bedrijfsopbrengsten		50

2. Regularisering einde boekjaar

In hoofde van de investeerder

6301	Afschrijvingen op immateriële vaste activa			2.000	
	aan	2109	Immateriële vaste activa – Geboekte afschrijvingen		2.000

2021

1. Betaling van de opbrengst gecreëerd door het werk

In hoofde van de begunstigde (artiest)

61	Diensten en diverse goederen			500	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		500

In hoofde van de investeerder

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			500	
	aan	74	Andere bedrijfsopbrengsten		500

2. Regularisering einde boekjaar

In hoofde van de investeerder

6301	Afschrijvingen op immateriële vaste activa			2.000	
	aan	2109	Immateriële vaste activa – Geboekte afschrijvingen		2.000

2022

1. Betaling van de opbrengst gecreëerd door het werk

In hoofde van de begunstigde (artiest)

61	Diensten en diverse goederen			1.500	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		1.500

In hoofde van de investeerder

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			1.500	
	aan	74	Andere bedrijfsopbrengsten		1.500

2. Regularisering einde boekjaar

In hoofde van de investeerder

6301	Afschrijvingen op immateriële vaste activa			2.000	
	aan	2109	Immateriële vaste activa – Geboekte afschrijvingen		2.000

3. Investment crowdfunding (Equity-based / Security-based crowdfunding)

16. Hiermee worden de verrichtingen bedoeld waarbij het publiek investeert in een onderneming in ruil voor aandelen[19], winstbewijzen of obligaties. Dit model is vrijwel uitsluitend van toepassing op bedrijfsfinanciering, naar aanleiding van de oprichting van een onderneming of een latere kapitaalverhoging.

17. Deze vorm van crowdfunding verloopt via de tussenkomst van een platform en wordt geregeld door de Crowdfundingwet[20]. Dit zijn, volgens de bewoordingen van de wetgever, de "financiële platformen die het mogelijk maken in te schrijven op beleggingsinstrumenten (effecten met een aandelenkarakter of schuldinstrumenten) die worden uitgegeven door ondernemingen (ondernemers-emittenten)".

De aldus ingezamelde gelden dienen in de jaarrekening als kapitaal (met of zonder uitgiftepremies) of als schuld te worden opgenomen.

Het onderstaande voorbeeld betreft een kapitaalvennootschap. In het geval van een kapitaalloze vennootschap moeten de rekeningen 110 en 111 Beschikbare/onbeschikbare inbreng buiten kapitaal worden gebruikt in plaats van rekening 100 Geplaatst kapitaal.

3.1. Uitgifte van aandelen a pari

Volstorting
In hoofde van de begunstigde

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	100	Geplaatst kapitaal		10.000

In hoofde van de investeerder

510	Aandelen – Aanschaffingswaarde			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

Gedeeltelijke volstorting
In hoofde van de begunstigde

101	Niet opgevraagd kapitaal (-)			4.000	
5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			6.000	
	aan	100	Geplaatst kapitaal		10.000

In hoofde van de investeerder

510	Aandelen – Aanschaffingswaarde			10.000	
	aan	511	Aandelen – Niet-opgevraagde bedragen		4.000
		5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		6.000

3.2. Uitgifte van aandelen boven pari[21]

Volstorting
In hoofde van de begunstigde

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			11.000	
	aan	100	Geplaatst kapitaal		10.000
		1100	Uitgiftepremies		1.000

In hoofde van de investeerder

510	Aandelen – Aanschaffingswaarde			11.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		11.000

Gedeeltelijke volstorting
In hoofde van de begunstigde

101	Niet opgevraagd kapitaal (-)			4.000	
5500	Kredietinstellingen – Rekening-couran			7.000	
	aan	100	Geplaatst kapitaal		10.000
		1100	Uitgiftepremies		1.000

In hoofde van de investeerder

510	Aandelen – Aanschaffingswaarde			11.000	
	aan	511	Aandelen – Niet-opgevraagde kapitalen		4.000
		5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		7.000

3.3. Uitgifte van obligaties

In hoofde van de begunstigde

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	171	Obligatieleningen		10.000

In hoofde van de investeerder

52	Vastrentende effecten			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

4. Participatory notes

18. Met dit type financiering investeert het publiek in een onderneming door middel van kapitaal[22] (in ruil voor aandelen) of door op onrechtstreekse wijze op obligaties in te schrijven, via een crowdfundingplatform. Het platform biedt een dienst aan waarbij investeerders in contact worden gebracht met ondernemingen die op zoek zijn naar middelen.

Participatory notes zijn schuldbewijzen die door het platform worden uitgegeven. Deze financiële instrumenten sui generis leveren een rendement op dat in de buurt ligt van het rendement van onderliggende aandelen.

Het rendement van de participatory notes wordt bepaald door het rendement van de lening of van de participatie in de onderliggende onderneming. Hun duur hangt af van het moment waarop de onderliggende aandelen opnieuw zullen worden verkocht door het crowdfundingplatform (of van het moment van de terugbetaling van de onderliggende lening).

Voorbeeld 1 (aandelen)
In hoofde van het platform
Werving van middelen bij investeerders

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			10.000	
	aan	489	Andere diverse schulden		10.000

Inbreng van middelen bij de onderliggende onderneming

489	Andere diverse schulden			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		9.700
		70	Omzet		300
072	Goederen en waarden van derden in bewaring gekregen			9.700	
	aan	073	Committenten en deponenten van goederen en waarden		9.700

In hoofde van de onderliggende onderneming

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			9.700	
	aan	100	Geplaatst kapitaal		9.700

In hoofde van de investeerder

2840	Andere aandelen – Participatory notes[23]			10.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		10.000

Voorbeeld 2 (obligaties)

Om haar activiteiten te kunnen opstarten heeft een onderneming 200.000 EUR nodig om haar kosten tijdens de eerste 6 maanden te kunnen dekken. De onderneming neemt contact op met een bank om een lening te verkrijgen, maar aangezien de onderneming niet voldoende garanties op tafel kan leggen, wordt de lening haar geweigerd. Ze beslist dan om financiering te zoeken via een crowdfundingplatform. De transactie verloopt via de uitgifte van obligaties.

- Nominale waarde van € 100, met maximaal € 5.000 per investeerder
- Gewenste minimumfinanciering: € 200.000
- Gewenste maximumfinanciering: € 350.000
- Interest: afhankelijk van de onderliggende investering
- Looptijd van 5 jaar met jaarlijkse terugbetaling
- Kosten bedragen 5% van het opgehaalde totaalbedrag (indien het minimumbedrag is bereikt)

De onderneming haalt via het platform een bedrag van € 275.000 op.

In hoofde van het platform
Werving van middelen bij investeerders

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			275.000	
	aan	489	Andere diverse schulden		275.000

Overdracht van fondsen aan de onderneming

520	Andere diverse schulden			275.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		261.250
		70	Omzet		13.750

In hoofde van de onderneming

5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant			261.250	
200/65	Kosten van oprichting/Financiële kosten			13.750	
	aan	171	Obligatielening		275.000

In hoofde van de investeerders

291	Overige vorderingen			275.000	
	aan	5500	Kredietinstellingen – Rekening-courant		275.000

1 Onderhavig advies is tot stand gekomen nadat een ontwerpadvies op 25 april 2019 ter publieke consultatie werd gepubliceerd op de website van de CBN.

2 Voor de wetgeving, circulaires en mededelingen en andere nuttige inlichtingen voor crowdfundingplatformen verwijst de Commissie naar de website van de FSMA.

3 Parl. St. Kamer, doc. 54, 2072/001, p. 4.

4 Er dient te worden opgemerkt dat onderhavig advies niet ingaat op de boekhoudkundige verwerking in hoofde van verenigingen en stichtingen.

5 Didier Willermain, Le crowdfunding comme nouveau mode de financement des entreprises : le droit à l'ère du financement participatif, RPS nr. 17/7, 15 november 2017, p. 777.

6 Géraldine Lantin, Crowdfunding : une alternative ou un complément à la finance conventionnelle ?, Pacioli n° 410 IPCF-BIBF, september/oktober 2015, p. 1-4.

7 Crowdfunding, FSMA_2017_03, 1 februari 2017, p. 1.

8 Crowdfunding, FSMA_2017_03, 1 februari 2017, p. 1.

9 Om het begrijpen en lezen van de voorbeelden te vergemakkelijken, wordt abstractie gemaakt van de btw en roerende voorheffing.

10 Indien de tegenprestatie bestaat in de overdracht van een deel van de vermogensrechten van de artiest op het gefinancierde kunstwerk, dan gaat het eerder om 'profit-sharing crowdfunding' (zie randnummer 13 e.v.:: Royalty crowdfunding).

11 Indien de lening belichaamd is in obligaties of andere financiële instrumenten, dan is er eerder sprake van security-based crowdfunding (zie titel C.3.: Equity-based crowdfunding).

12 Pacioli, "Crowdfunding: alternatief of aanvulling op klassieke financiering?", IPCF-BIBF, nr. 40, 21 september 2015.

13 CBN-advies 2011/23 - De boekhoudkundige verwerking van factoringovereenkomsten.

14 Artikel 3:39, KB WVV.

15 Artikel 3:44, KB WVV.

16 De Commissie benadrukt dat uitgiftepremies niet meer bestaan voor kapitaalloze vennootschappen ingevolge de inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: WVV). Het WVV vervangt rekening 11 Uitgiftepremies door volgende rekeningen:
'11 Inbreng buiten kapitaal
110 Beschikbare inbreng buiten kapitaal
1100 Uitgiftepremie
1109 Andere
111 Onbeschikbare inbreng buiten kapitaal
1110 Uitgiftepremie
1119 Andere'
De nieuwe wetgeving gaat van kracht op 1 mei 2019. Voor de op 1 mei 2019 reeds bestaande vennootschappen, (i)vzw's en stichtingen is deze wet voor het eerst van toepassing op 1 januari 2020, tenzij zij zich vrijwillig vroeger onderwerpen (ten vroegste 1 mei 2019).

17 In geval van onbeschikbare inbreng dient rekening 1119 Onbeschikbare inbreng buiten kapitaal – Andere te worden gebruikt.

18 1.500 voor 2019 & 2020; 2.750 voor 2021; 2.000 voor 2022 en 2.250 voor 2023.

19 Er dient opgemerkt te worden dat de investeerders in de meeste gevallen onrechtstreeks zullen investeren in de vennootschap die op zoek is naar financiering. De emittent van de aandelen is immers een investeringsvennootschap die de winst van de crowdfundingcampagne zal gebruiken om te investeren in aandelen van de vennootschap.
Voorbeeld:
Investeerders XYZ investeren in vennootschap A via crowdfunding. Om niet te maken te krijgen met honderden verschillende aandeelhouders, wordt er een investeringsvennootschap (vennootschap B) opgericht die zal fungeren als tussenpersoon. De investeerders zijn de aandeelhouders van vennootschap B en vennootschap B houdt alle deelnemingen in handen van vennootschap A.
XYZ -> 200.000 EUR -> Vennootschap B
Vennootschap B -> 200.000 EUR -> Vennootschap A

20 Wet van 18 december 2016 tot regeling van de erkenning en de afbakening van crowdfunding en houdende diverse bepalingen inzake financiën (BS 20 december 2016).

21 De uitgiftepremie dient steeds te worden volgestort.

22 Er dient te worden opgemerkt dat bij een investering in kapitaal, de participatory notes geen stemrecht met zich meebrengen voor de houders aangezien enkel het platform aandeelhouder wordt van de onderliggende vennootschap.

23 Er dient te worden opgemerkt dat de aan de Participartory notes verbonden inkomsten niet kunnen worden gekwalificeerd als dividenden, behalve indien het gaat om certificaten die voldoen aan de vereisten die fiscale transparantie garanderen (art. 13 van de wet van 15 juli 1998 betreffende de certificatie van effecten uitgegeven door handelsvennootschappen, BS, 05.08.1998).